

Meghaltam

Időpont: 1952. július 20. Szentháromság ünnepe utáni 6. vasárnap

Alapige: Róma 6,3-11.

Avagy nem tudjátok-é, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg? Eltemettettünk azért ő vele együtt a keresztség által a halálba: hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az ő halálának hasonlatossága szerint vele egygyé lettünk, bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk.

Tudván azt, hogy a mi ó emberünk ő vele megfeszítettett, hogy megerőtelenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: Mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is ő vele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik, Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer; hogy pedig él, az Istennek él.

Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Mindenki, aki komolyan szeretne keresztyén lenni, szenved az alatt a kettősség alatt, amiről Pál apostol a római levél 7. fejezetében ír: „...az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekeszem, melyet akarok; hanem a gonoszt cselekeszem, melyet nem akarok.” /18-19.v./.

Tudjuk, hogy mi a jó, csak erőnk nincs a megvalósításához. Elméletileg tisztában vagyunk azzal, hogy milyennek kellene lenni az igazi keresztyénnek, a gyakorlatban azonban vagy semmi nyoma sincs mindennek, vagy a gyakorlat erősen sántít és cáfolja az elméletet. Úgy látszik, mintha az értelemnek nem volna hatalma az élet fölött, a gondolatok falrahányt borsóként pattannak le az akadályok sziklafaláról. Az bizonyos, hogy az új élet útja nem értelmi, nem az ismeretek elsajátításától függő, nem a gondolatok formálják, de az is bizonyos, hogy mindennek dacára a Szent Lélek emlékeztető munkája nyomán bennünk támadt gondolatok az ismétlődés által úrrá tudnak válni fölöttünk és jelentős segítséget tudnak adni a megszentelődés harcában.

Maga Luther is tapasztalta ezt. Ezért gyakorolta azt, hogy amikor nagyon nehéz volt valamiért keresztyénnek maradnia, odaírta maga elé s újra meg újra elmondogatta: Meg vagyok keresztelve. A keresztségre, közelebről a saját megkereszteltetésére való gondolat segített neki győzni a keresztyén életharcban.

A mai szent lecke 11. versében Pál apostol is egy gondolatot ajánl a keresztyénségükért tusakodóknak. Ezt írja: „Ezenképpen gondoljátok ti is.” A gondolat maga pedig, amit ajánl, szintén a keresztségre való gondolás. Egész részletesen kifejti a keresztségre való gondolat tartalmát is. Nem egy időpontra akarja emlékeztetni olvasóit. Nem azt ajánlja - bár volna ebben az ajánlásban sok biblikus igazság -, hogy ne névnapot ünnepeljünk, még születésnapot sem, hanem a keresztelésünk évfordulóját ünnepeljük meg. Bizonyos, hogy az ujjunkon meg tudnánk számolni ebben a templomi gyülekezetben is azokat, akik meg tudnák mondani a megkeresztelkedésük dátumát, holott nyilvánvaló, hogy az örök élet szempontjából sem a névnap, sem a születésnap nem jelent semmit, de a megkereszteltetésünk igen. – Azt sem ajánlja, hogy olvasói, akik, mint az őskeresztyén gyülekezet tagjai, óriási többségükben felnőtt korban kapták a keresztséget, gondoljanak vissza arra a komolyságra, mellyel a keresztelés ünnepségére készültek, arra az áhítatra, mely szívüket az ünnepségen eltöltötte s arra a felszabadult öröme, mely eltöltötte őket akkor, mikor megtörtént a keresztelés. – A lényegre akarja emlékeztetni őket, arra, hogy mi történt velük a keresztségekben.

„*Akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg*”, mondja az apostol a 3. versben. A keresztyén keresztelés tehát a Krisztussal együtt való meghalás s – amint a 4. vers mondja – vele együtt a halálba való eltemetetés. Különösen könnyen érzékelhető jelképe volt ennek az alámerítés. Az alámerített ember elmerült a hullámsírban, jelképesen tehát meghalt és eltemetett. Luther is így értelmezi a keresztséget a kis kátében, mikor arról beszél, hogy a keresztségben az ő ember vízbe fojtatik. A keresztségben tehát én is meghaltam a bűnös világ számára. Ezt a gondolatot akarja Pál megerősíteni a keresztyéneken. Ezért írja: „*Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek*” /11.v./.

De hát miért kell a halottnak újra meg újra arra gondolni, hogy halott? A halott vagy halott s akkor nem kell tudatosítania magában a halál állapotát, vagy nem halott s akkor hiába próbálja bebeszélni magának, hogy halott. A keresztségben mégis ez a lehetetlennek látszó eset áll fenn. A keresztségben tényleg meghaltam a bűn számára, ebből a halálból azonban csak annyi lesz a valóság bennem, amilyen egységben maradok azzal a Krisztussal, akivel együtt temettem el a keresztség által a halálba /4.v./.

Ha egész életemben benne tudnék maradni, akkor megmaradna a keresztségbeni állapot: Jézus Krisztus halála által eleget tett az én bűneimért, megszűnt tehát a bűn igényjogosultsága és hatalma fölöttem. Bűnbocsánatot kaptam. Adóslevelem a keresztfára szegeztetett s ott megsemmisített. Élhetek most már Istennek. Mivel azonban a megkeresztelt ember nem marad meg a Krisztussal való egységben, az ő emberünk újra meg újra kidugja fejét a hullámsírból, jelentkezik s élni akar. Amilyen mértékben lazul a Krisztussal való egység, olyan mértékben jelentkezik a megholt ő ember. Ezért akarja tudatosítani Pál is a keresztyéneken, hogy a keresztségben meghaltam, s ezért beszél Luther is arról, hogy a keresztségre való emlékezéssel ő emberünket naponként újra meg újra víz alá kell fojtani. A finn keresztyének is sokszor beszélnek tréfásan arról, hogy az ő ember kitűnő víz alatti úszó. Alábuktathatom a víz alá s egy óvatlan pillanatban, itt, vagy amott, mindig másutt felüti a fejét. Résen kell tehát lenni, s ha valamilyen ponton élni akar, irgalmatlanul víz alá kell nyomni: Aki megholt, az maradjon a sírban!

Lehet, hogy sokak számára mindez nagyon is elméleti fejtegetésnek, elvont teológiának tetszik, aminthogy sokan így futhatták át Pál leveléből is a mai szakaszt, vagy Luther kis kátéjában a keresztségről szóló részt. Pál és Luther számára azonban mindez nem elmeésítő fejtegetés, hanem a bűn elleni harcban erőnek bizonyuló gondolatról szóló pásztori bizonyágtétel. Próbáljuk meg mi is felváltani a gyakorlati keresztyénség aprópénzére ezt a gondolatot!

A káté szerint három oldalról támadja az embert a bűn: az ördög, a világ és a saját testünk. Nézzük meg, mit jelent ezekben a támadásokban az a gondolat: Én a keresztségben meghaltam!

1. A halott nem hall. Költögetheti az édesanyja szerető szóval, csábító mondatokkal súghat fülébe szerelmese, dörgedelmes hanggal osztogathat parancsokat neki a gazdája, egyikre sem reagál. Máskor édesanyja szavára álmában is elmosolyodott boldogan, szerelmese hívására ment, mint a megigézett, s ura parancsára úgy ugrott, mint valami rugóra járó gép. Most egyik sincs hatással reá. Meghalt. Nem hall.

Mikor az ördög el akar csábítani, szóba akar állani velünk. Egyszer úgy lép fel, mint bölcs tanácsadó, ki a javunkat akarja, máskor, mint forróvérű szerelmes, aki tiltott gyönyörök édes ízével csalogat. Néha a gúnyolók kara zeng szavából, mely hahotázva üz csúfot belőlünk s élnetlenségnek, gyávaságnak pellengérez ki erkölcsi magatartásunkat. Ó emberünk ilyenkor azonnal kidugja fejét a keresztség hullámsírból s elkezd fülelni. Jaj nekünk, ha ilyenkor szóba állunk a minket megszólító Sátánnal! Aki szóba ereszkedik vele, az már elbukott. Jézus nem állott szóba vele, hanem elkergette: Távozz tőlem! (Máté 4,1-11). Éva szóba állt vele,

párbeszédbe kezdett s ez lett a veszte. Aki a Sátánnal vitatkozik, az mindig alulmarad. Azért, ha meg akar szólítani a Sátán, gondold arra, mondd magadban, ismételd újra és újra: Meghaltam. Nem hallhatom, hogy beszélnek. Nincs jogom hallani. Nem hallom. Meglátod, hogy ez a gondolat meg fog süketíteni a Sátánnal szemben. A gondolatot adó, a gondolatra emlékeztető Szent Léleknek van hatalma arra, hogy győzzél.

2. A halott nem szól. Szidalmazhatják, becsületébe gázolhatnak, nem védekeznek. Bántalmazhatják, nem jajgat miatta. Megátkozhatják, szótlannul tűri. A halott nem szól. Nem tud beszélni.

Mikor a világ ránk öltögeti a nyelvét, csúfol, kinevet, pletykába kever, rágalmoz, ó emberünk azonnal kidugja fejét a keresztség hullámsíkjából s önérzetesen nagyra tátott szájjal elkezd, kiáltani akarja a visszhang mondókáját. Aki ilyenkor szóhoz engedi az ó embert, annak tönkremegy a békessége. Szelet vet, vihart arat. Amikor tehát úgy érzed, hogy ezt már nem lehet szó nélkül hagyni, utóvégre is nem engedhetem meg, hogy rajtam táncoljanak, akkor elszánt mozdulattal nyomd vissza a víz alá a felbukkanó ó embert s mondd magadban: Meghaltam, nincs jogom szólani, nem tudok szólani, nem szólok. Meglátod, hogy ez a gondolat meg fog némítani a világgal szemben. A gondolatot adó, a gondolatra emlékeztető Szent Léleknek van hatalma arra, hogy győzzél.

3. A halottnak nincs kívánsága. Nem érez éhséget, szomjúságot, fáradtságot, irigységet, bosszúságot, haragot. Máskor követelte az életjogait. Most csendben fekszik. Semmi kívánsága sincsen. Halott.

Mikor a saját testünkben jelentkeznek a kívánságok, mikor megszólal a vér szava, ó emberünk dugta ki fejét a keresztség hullámsíkjából. Jaj nekünk, ha nem nyomjuk rögtön irgalmatlanul víz alá! „*A kívánság megfogánván, bűnt szül; a bűn pedig teljességre jutván halált nemz.*” (Jakab 1,15). Azért hát mondd csak ilyenkor, erősen mondd: Meghaltam. Nem lehetnek kívánságaim. Nincsenek kívánságaim. Meglátod, hogy ez a gondolat, illetve a gondolatot adó Szent Lélek le fogja győzni a tested bűnös kívánságait.

A keresztség azonban nemcsak Krisztussal együtt való meghalás, hanem vele együtt való új élet is. A kettő összefügg. Amilyen mértékben meghaltam a bűnnek, olyan mértékben élek Istennek, nyílik meg fülem az Ő szavára, szívem az odafennvaló kincsek felé.

Elmondhatja-e rólam Isten: Az én fiam meghalt és feltámadott?
Ámen.